

Mihai M. TEF NOAIA
Doctorand Universitatea „Al. I. Cuza” Iași
Lect. univ. dr. Universitatea „Petre Andrei” din Iași
Avocat Baroul Suceava

EUROPEAN POLICIES REGARDING THE CONTROL OF HUMAN TRAFFICKING

Literature
Reviews

Keywords:

human trafficking,
penal law,
legislative initiative,
violence,
prostitution,
women

Abstract

The problem of human trafficking presents great interest not only at European level, in extra – communitary contexts, but also at international level. Through the Commission, the European Union is actively involved in all kinds of actions organized by the UNO, OSCE, the Pact for Stability in South - Eastern Europe or by the European Council. In this respect, the proposals of the Commission for the Council and the adoption by the latter of two decisions regarding the Convention of the European Council in the fight against human trafficking, become very relevant. In June 2004, the Council adopted the Decision which authorizes the Commission to negotiate, on behalf of the European Union, the convention project, for those issues which, according to the Community law, are included in the first pylon. All these matters indicate the fact that, at the European Union level, human trafficking is a highly important issue, not only in the relations between the member states, but also in relation to the tert, all due to its global nature.

În afara cadrului legislativ în sens formal, la nivelul UE au fost adoptate documente care au completat inițiativele legislative și au indicat măsura necesară politică a statelor membre. Se poate spune că instrumentele, mult mai numeroase, fără caracter legislativ elaborate la nivelul UE, au pregătit terenul pentru adoptarea de către Consiliul unui cadru legislativ minim în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. Principala caracteristică a instrumentelor nelegislative este că au caracter de declarație și de recomandare, sunt lipsite de forță obligatorie și nu creează drepturi individuale. Fără îndoială, procesul elaborării acestor instrumente la diverse nivele instituționale ale UE, urmează aceeași dinamică a agendei politice cu privire la traficul de ființe umane.

Parlamentul European

Începând cu 1986, Parlamentul a adoptat cu regularitate rezoluții privind situația femeilor, în general, și a traficului de femei, în particular. Astfel, prima rezoluție în materie, Rezoluția privind violența împotriva femeilor, din 1986, face referire la îmbunătățirea formării și pregătirii profesionale a poliștilor care se ocupă de victimele infracțiunilor sexuale. Acest lucru pare să indice că, potrivit estimărilor Parlamentului, modul în care ofițerii de poliție răspundeau la problemele acestor victime nu putea fi considerat unul optim. Prin această rezoluție se recomandă instituirea de proceduri care să permită victimelor să raporteze traficul autorităților competente, fără a risca expulzarea pe de teritoriul statului în cauză. Alte motive identificate de Parlament drept potențială cauză a numărului mic de plângeri către poliție de către femeile traficate forțate să se prostitueze sunt dificultățile legate de limbă, izolare, precum și probleme psihologice generate de situația în sine și amenințări din partea celor care le exploatează (Bejan, O. și Butnaru, Gh., 2002).

Rezoluția privind exploatarea prostituției și a traficului de ființe umane, din aprilie 1989, face un pas important prin identificarea și recunoașterea unui patern general al traficului de ființe umane, dinspre țări de origine sau de tranzit și către țări de destinație bogate, ale Europei occidentale. Rezoluția recomandă îmbunătățirea accesului femeilor la un loc de muncă, învățământ și reabilitare socială, fapt care ar reduce considerabil riscul ca acestea să lucreze ca prostituate sau să fie exploatare în acest scop. Mai mult, se recomandă reglementarea și legalizarea rezidenței în cazul în care repatrierea victimei către țara de origine ori de proveniență ar pune în pericol siguranța personală a acesteia sau ar face ca victimele să intre din nou în cercul vicios al sistemului de exploatare prin prostituție.

În 1993, o nouă Rezoluție privind traficul de femei indică Europol drept instituția competentă în combaterea traficului de femei. Rezoluția introduce un anumit tip de protecție a martorilor, prin recunoașterea

dreptului legal al acestora, de rezidență și protecție atât pe durata procedurilor legale, cât și ulterior.

Printr-o Rezoluție privind traficul de ființe umane, din 1996, Parlamentul indică traficul de femei drept activitate preponderentă în crima organizată. Prin această rezoluție se admite că inexistența unei definiții clare a traficului de ființe umane constituie o problemă și se propune clarificarea acestei noțiuni, precum și necesitatea cooperării polițienești și judiciare la nivelul statelor membre pentru o eficientă combatere a traficului. Rezoluția cerea statelor membre să includă în legislațiile lor penale sancțiuni explicite ale traficului de ființe umane, precum și prevederi legate de prevenție în rile de origine și de destinație.

În fine, Raportul privind Comunicarea Comisiei către Consiliul și Parlamentul European pentru intensificarea acțiunii în lupta împotriva traficului de femei, redactat în anul 2000, arată pentru prima oară că dificultățile întâmpinate la nivelul politicilor europene în această materie sunt generate de lipsa de sancționare la nivel penal în cazul unora dintre statele membre sau țării candidate, de inexistența unor prevederi speciale privind traficul de femei și de diferențele, uneori, chiar divergențele dintre sistemele de drept, precum și de lipsa de cooperare dintre autoritățile competente ale țărilor de origine, tranzit și destinație, care permit traficanților să acționeze fără riscul de a fi sancționați. Recomandările acestui raport enunță liniile mari ale unei politici eficiente de combatere a traficului de femei: o abordare multidisciplinară, prevederi legale clare privind condițiile de imigrare, protecția martorilor, prevenirea prin informarea statelor de origine, cooperare polițienească, judiciară și cooperarea cu asociațiile non guvernamentale, precum și măsuri de confiscare a profitului traficanților de femei, profit care explică în mare parte amploarea fenomenului.

Toate documentele menționate ale Parlamentului, deși lipsite de efecte juridice, identifică în natura economică precară factorul determinant al existenței traficului de ființe umane în general, și a celui de femei și minori în particular. În plus, comun acestor documente este că enunță necesitatea de a sprijini autoritățile țărilor de origine în prevenirea traficului de ființe umane, mai ales prin proiecte de informare, denunțarea lipsei unei definiții acceptate la nivel european și recomandă ca statele membre să adopte legislația necesară, care să definească elementele comune ale infracțiunii de trafic de femei și să prevadă sancțiuni.

Documentele recomandă, de asemenea, dreptul la asistență pentru victime, astfel încât repatrierea acestora să nu genereze situații de marginalizare în rile lor de origine, precum și dezvoltarea unor politici echilibrate de angajare pe piața de muncă, de învățământ și de oportunități egale care să reducă riscul traficului de persoane vulnerabile. În fine, toate aceste documente recunosc importanța existenței unor politici de dezvoltare și de cooperare internațională și regională.

Comisia Europeană

Comisia Europeană a elaborat două comunicări importante privind traficul de femei în scopuri de exploatare sexuală, anume o Comunicare privind traficul de femei pentru exploatare sexuală și o Comunicare privind noile strategii de combatere a traficului de femei.

Obiectivul Comunicării privind lupta împotriva traficului de femei în scopul exploatare sexuale a fost acela de a genera o dezbateră publică cu privire la stimularea elaborării unei politici europene complexe privind traficul de femei, prin elaborarea unor propuneri detaliate în acest sens. Principalele cauze ale traficului sunt identificate, ca și în cazul documentelor elaborate de Parlament, în special marginalizarea femeilor în rile de origine. Cooperarea cu aceste ri este esențială pentru o combatere eficientă a fenomenului, iar aceasta trebuie să acorde o importanță specială consolidării poziției sociale a femeilor, în general, și reintegrării sociale a victimelor repatriate pentru evitarea marginalizării, în cazul particular al femeilor traficate.

Comunicarea din 1996 accentuează necesitatea unei abordări internaționale multidisciplinare, recomandând eliberarea permiselor de rezidență temporară pentru victimele care cooperează cu autoritățile, respingem sursa expulzării victimelor din cauza ăderii ilegale ca fiind contraproductiv pentru urmărirea penală și pentru posibilă sancționare a traficanților. Aceasta denunță, mai degrabă aluziv, lipsa de compatibilitate dintre diferitele sisteme judiciare și lipsa cooperării judiciare dintre statele membre, ca principale cauze ale sustragerii traficanților de la urmărirea penală, precum și reticența autorităților de a considera femeile în cauză ca fiind victimele traficului, deci victimele unei infracțiuni. Recomandările privesc o formare profesională adecvată pentru autoritățile care au un prim contact cu victimele, pentru o îmbunătățire a reacției personale și instituționale a acestora, și identifică resursele bugetare alocate de statele membre ca factor de evaluare a eficienței combaterii traficului de femei.

Comunicarea privind noi măsuri de combatere a traficului de femei, din 1998, urmărește să mențină problema traficului de femei pe agenda politică prioritară a Uniunii Europene, să consolideze cooperarea internațională și europeană, precum și să stimuleze o abordare multidisciplinară. Important este faptul că această comunicare transmite un mesaj, mult mai clar decât cel din 1996, că tre statele membre căroră li se cere să adopte măsuri la nivel național și să coopereze la nivel european.

Prevenirea traficului în rile de origine și pregătirea profesională adecvată a autorităților, relația dintre trafic și legislația privind imigrarea, precum și identificarea cauzelor principale ale traficului în special în statut social marginal al femeilor sunt teme preluate și de această comunicare. În plus, de această dată se elaborează mai mult chestiunea protecției

victimelor și necesitatea elaborării dispozițiilor legislative speciale privind rezidența temporară a victimelor care cooperează cu autoritățile (Mateu, Gheorghe et al., 2005).

În septembrie 2002, este organizată o conferință europeană privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane - Provocare globală pentru secolul XXI, la inițiativa Comisiei. Concluziile acestei conferințe au fost cuprinse într-un document programatic, cunoscut sub denumirea de Declarația de la Bruxelles, care vizează dezvoltarea cooperării europene și internaționale, a măsurilor, standardelor, bunelor practici și mecanismelor concrete de prevenire și combatere a traficului (Conferința Europeană "Prevenirea și combaterea traficului de persoane-problemă globală a secolului XXI", 2002).

Declarația conține măsuri de consolidare a eforturilor pentru punerea în aplicare a celor mai bune practici identificate printr-o abordare europeană, completă și coordonată. Anexa acestei declarații conține recomandări, standarde și bune practici, inclusiv îmbunătățirea contactelor directe dintre autoritățile competente și structurile non-guvernamentale din diferite state membre, îmbunătățirea cercetării și a formării profesionale, precum și o mai bună informare publică despre fenomen în sine.

Declarația recomandă schimbul de informații și constituirea unei baze de date europene ale persoanelor dispărute despre care se crede că ar fi victime ale traficului, precum și numirea unor raportori naționali care să coopereze prin mecanisme stabilite la nivel european, în cooperare cu instituțiile europene, Europol și Eurojust. Se menționează, de asemenea, importanța protecției și asistenței victimelor, care nu trebuie re-victimizate și căroră trebuie să li se recunoască drepturile fundamentale, chestiuni ce le găsim reglementate și în legislația internă (Theodoru, Grigore și Pleșu, T., 1987). Declarația recomandă, în această privință stabilirea unei rețele europene de asistență, acordarea imediată a asistenței, protecție adecvată în cazul în care victima acceptă să fie martor, precum și elaborarea unor măsuri de reintegrare socială, inclusiv prin cooperarea cu societatea civilă.

În ceea ce privește cooperarea polițienească și cooperarea judiciară, Declarația de la Bruxelles prevede că acestea trebuie facilitate prin adoptarea de dispoziții legislative, inclusiv a unor sancțiuni adecvate, folosirea contactului direct, ratificarea și punerea în aplicare a Convenției UE privind asistența juridică reciprocă și a Deciziei cadru privind combaterea traficului de ființe umane, precum și a stabilirii de echipe de investigație comune.

Declarația recomandă, de asemenea, consolidarea rețelelor de ofițeri de poliție și a magistraților de legătură, constituite prin Acțiuni Comune ale Consiliului, precum și instituirea unui grup de experți privind traficul de ființe umane. Prin urmare, putem spune că Declarația de la Bruxelles a stabilit agenda

pentru acțiuni viitoare împotriva traficului de ființe umane la nivelul UE.

La acest moment, declarația reprezintă principala bază a eforturilor Comisiei în materia prevenirii și combaterii traficului. Consiliul UE a salutat abordarea generală din acest document și a fost de acord să examineze propuneri adecvate în vederea punerii în aplicare a măsurilor specifice prevăzute de declarație. Faptul că textul declarației a fost ulterior adoptat de Consiliul Uniunii Europene reprezintă un indiciu al importanței pe care UE o atașează combaterii și prevenirii traficului de ființe umane.

În 2003, Comisia elaborează o altă comunicare, către Parlament și Consiliu, în vederea Consiliului European de la Salonic, și anume Comunicarea privind dezvoltarea unei politici comune privind imigrația ilegală, traficul ilegal și traficul de ființe umane, frontierele externe și returnarea rezidenților ilegali.

Abordarea traficului de ființe umane strategiile propuse de această nouă comunicare sunt dintr-o perspectivă a imigrației ilegale, ceea ce nu diminuează decât în parte impactul acestui document. De asemenea, Decizia Cadru 2002/629/JAI a Consiliului privind combaterea traficului de ființe umane, comunicarea nu face nici o altă referire sau recomandare cu privire la combaterea traficului.

Trebuie menționat că, în același an, Comisia este reînnoită în criticarea statelor membre pentru lipsa de acțiune în conformitate cu Convenția Europeană privind Drepturile Omului, de asemenea, Decizia Cadru 2002/629/JAI a Consiliului privind combaterea traficului de ființe umane, comunicarea nu face nici o altă referire sau recomandare cu privire la combaterea traficului.

Acest lucru poate avea consecințe grave privind recunoașterea reciprocă a hotărârilor judecătorești, care este poate cel mai important principiu al cooperării în materie penală dintre statele membre (Dobrinou, Vasile et al., 1996).

În martie 2003, Comisia a decis să instituie un grup de experți privind traficul de ființe umane, a căror principală sarcină a fost elaborarea unui raport, întemeiat pe Declarația de la Bruxelles, care să sprijine Comisia pentru lansarea propunerilor viitoare în materia prevenirii și combaterii traficului de ființe umane. Raportul întocmit de grupul de experți a fost transmis oficial Comisiei în decembrie 2004, urmând ca în cursul anului 2005, în temeiul acestui raport și a altor informații existente, inclusiv a evaluării legislației relevante din statele membre Comisia să emită o nouă Comunicare privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

Potrivit declarațiilor oficiale ale Comisiei, această comunicare va aborda problema dintr-o perspectivă a drepturilor omului, a situației specifice a copiilor, a necesității unei abordări holiste și integrate, inclusiv prin elaborarea unui plan cuprinzând cele mai bune practici, standarde și mecanisme de prevenire și combatere a traficului de ființe umane. Procedând

astfel, Comisia se conformează în egală măsură sursei concluziilor Consiliului European privind Programul de la Haga, din noiembrie 2004, de realizare a unui spațiu european de justiție, securitate și libertate.

Consiliul Uniunii Europene

La nivelul Consiliului Uniunii Europene, în afara instrumentelor legislative cu caracter obligatoriu despre care s-a discutat în secțiunea precedentă, au fost adoptate mai multe documente privind traficul de ființe umane, în temeiul articolului 31 (fost articol K3) al TUE, cele mai semnificative fiind Acțiunea Comună pentru determinarea unui stimul și al unui program de schimb pentru persoanele responsabile de acțiuni împotriva traficului de ființe umane și al exploatareii sexuale a copiilor și Acțiunea Comună pentru eliminarea traficului de ființe umane și al exploatareii sexuale a copiilor.

Ultimul document încearcă să alinieze diferitele definiții ale traficului de femei, din legislațiile diferitelor state membre, prin enunțarea unor caracteristici ale fenomenului, accentuarea importanței asistenței juridice reciproce și a protecției martorilor, precum și a importanței angajamentului din partea statelor membre în vederea schimbului de informații și a cooperării cu alte instituții competente. În plus, Acțiunea Comună din 1997 stabilește măsurile care trebuie adoptate la nivel național, precum și formele de cooperare dintre statele membre.

În 1997 este adoptată Declarația ministerială de la Haga privind orientările europene pentru măsurile efective de prevenire și combatere a traficului de femei în scopul exploatareii sexuale. Prin această declarație, statele membre admit că fenomenul, datorită specificității sale, reclamă o abordare specială.

Statele membre reafirmă, astfel, angajamentul de intensificare a cooperării la nivel european în lupta împotriva traficului de ființe umane, inclusiv prin îmbunătățirea schimbului de informații la nivelul poliției și implicarea cu rol central a Europol, datorită specializării sale în combaterea traficului de ființe umane. Acceptând necesitatea unei abordări multidisciplinare și coordonate, la nivel european și internațional, care să implice toți actorii, declarația enunță orientările generale privind cooperarea dintre statele membre, dintre acestea și rile candidate cu rile de origine, cu sistemul Organizației Națiunilor Unite și cu Interpolul.

Declarația enunță, de asemenea, orientări privind prevenirea în rile de origine și în cele de destinație, precum și instituirea unor raportori naționali la nivelul fiecărui stat membru.

Important este că declarația recomandă o schimbare de perspectivă privind cercetarea și urmărirea penală a cazurilor de trafic, cu accent pe traficanți și nu pe persoanele care sunt victime ale acestui fenomen, acestea din urmă fiind încurajate prin măsuri speciale, cum ar fi acordarea rezidenței temporare cel puțin pe durata procedurilor penale și includerea în programul de protecție a martorilor, s

denun e traficul autorit ilor competente i s accepte s fie martori. Alte m suri prev zute de Declara ia de la Haga prev d confiscarea produselor traficului de fiin e umane, c m sura cu caracter de descurajare, precum i acordarea de compensa ii pentru victime.

Consiliul European

F r a fi primul consiliu care s fac referire la existen a i dimensiunea îngrijor toare a traficului de fiin e umane, Consiliul European întrunit la Tampere, în octombrie 1999, constituie piatra unghiular pentru definirea unei agende politice i de politici europene în vederea realiz rii unui spa iu de libertate, securitate i justie.

Convocat dup intrarea în vigoare a Tratatului de la Amsterdam, care a creat un momentum important pentru dinamizarea i comunizarea unei pri importante din domeniul JAI, Consiliul European de la Tampere este primul consiliu dedicat exclusiv chestiunilor JAI i reprezint prima încercare de a realiza un spa iu de libertate, securitate i justie.

Ca parte a competen ei sale de a trasa marile orient ri în politicile UE, Consiliul European convocat la Tampere afirm în concluziile sale, în materia traficului de fiin e umane, necesitatea cooper rii cu rile de origine i de tranzit, precum i cu Europol, inclusiv prin constituirea de echipe comune de investiga ie ale statelor membre, în care poate participa i Europol, pentru dezmembrarea organiza iilor criminale implicate în acest tip de trafic. Se atrage aten ia i asupra dezvolt rii campaniilor de informare i a prevenirii tuturor formelor de trafic de fiin e umane.

Problema traficului de fiin e umane este strâns legat de cea a imigra iei i, în acest sens, Consiliul European se declar hot râ t s combat formele de trafic i exploatarea economic a imigran ilor i atrage aten ia asupra necesit ii de a adopta instrumente legislative europene care s sanc ioneze aceste infrac iuni grave i invit Consiliul Uniunii Europene s adopte legisla ie în acest sens.

Relevant este recunoa terea drepturilor victimelor traficului, în special femeii i copiii, precum i cooperarea cu rile de origine i de tranzit (Mateu , Gheorghe et al, 2005). În fine, Consiliul European de la Tampere vorbe te despre importan a unor defini ii, incrimin ri i sanc iuni comune în ce prive te traficul de fiin e umane, în special exploatarea femeilor i exploatarea sexual a copiilor. În fine, concluziile de la Tampere atrag aten ia c trebuie realizate o mai bun compatibilitate i o mai mare convergen a sistemelor de drept din statele membre pentru a preveni folosirea lipsurilor acestor sisteme de c tre infractori, în vederea sustragerii de la sanc ionare.

Punerea în aplicare a m surilor adoptate de Consiliul European întrunit la Tampere a fost monitorizat de c tre Comisie i s-a finalizat cu o Comunicare c tre Consiliu i Parlamentul European, de evaluare a programului de la Tampere i a orient rilor viitoare.

În ceea ce prive te traficul de fiin e umane, în special de femei i copii, comunicarea noteaz c ac iunea trebuie s continue într-o form care s combine m suri preventive i m suri de combatere a fenomenului. Într-un context subsidiar, referirea principal fiind la controlul migra iei, se afirm c o ac iune mai puternic împotriva traficului va fi facilitat de Tratatul privind o Constitu ie pentru Europa.

Consiliul European de la Haga, din noiembrie 2004, analizeaz progresul în domeniul JAI realizat printr-o politic definit de Consiliul de la Tampere i, constatând c de i nu toate propunerile iobiectivele au fost atinse, se poate vorbi de un progres complex i coordonat, inclusiv în domeniul cooper rii poli iene ti i a celei judiciare, întemeiate pe recunoa terea reciproc a hot rârilor judec tore ti. Consiliul European adopt un program multi-anual, denumit Programul de la Haga.

În ce prive te traficul de fiin e umane, se precizeaz , inclusiv în legisla ia României, că o abordare comun este necesar atât în combaterea, cât i în prevenirea acestui fenomen (Dongoroz, Vintil et al, 2003).

Consiliul European invit statele membre s îmbun t easc analiza cu privire la practicile i organiza iile criminale implicate în traficul de fiin e umane, în strâns cooperare cu Europol i Eurojust. Mai mult, Consiliul European invit Consiliul i Comisia s elaboreze în 2005 un plan privind dezvoltarea standardelor comune, a bunelor practici i ale mecanismelor de prevenire i combatere a traficului de fiin e umane.

În iunie 2005, Consiliul adopt Planul de ac iune privind punerea în aplicare a programului de la Hagaprezentat de Comisie, care prevede o serie de m suri specifice pentru prevenirea i combaterea traficului de fiin e umane. Astfel, în 2005 m surile privesc propunerea de semnare a Conveniei Consiliului Europei cu privire la lupta împotriva traficului de fiin e umane, la negocierea c ruia Comisia a participat în numele UE i prezentarea unei Comunic ri privind traficul de fiin e umane.

Pentru 2006, se are în vedere revizuirea i eventuala modificare a legisla iei în materie de trafic de fiin e umane, de exemplu prin facilitarea cooper rii sectorului public cu cel privat i o mai mare coordonare la nivelul UE i o mai mare implicare a Europol, dar i revizuirea legisla iei privind traficul de organe i esuturi umane.

De asemenea, într-un plan orizontal, cu relevan indirect pentru materia traficului de fiin e umane, pot fi men ionate alte m suri care privesc adoptarea în 2006 a unei decizii cadru de c tre Consiliu privind participarea într-o organiza ie criminal , precum i revizuirea i modificarea, în 2008, a legisla iei privind bunurilor rezultate din infrac iuni.

Alte m suri la nivelul UE

Programele financiare ale UE, gestionate de Comisie, reprezintă un instrument important de dezvoltare, consolidare și evaluare a politicilor, practicilor și cooperării din UE, în privința traficului de ființe umane și a exploatarea sexuale a copiilor.

Aceste programe comunitare oferă oportunități financiare pentru inițiative care au drept scop încurajarea cooperării și asocierii dintre instituții și organizații similare din diferite state membre și candidate sau în curs de aderare. Dintre acestea, trebuie menționate, cu precizie, programul AGIS pentru cooperarea în materie penală și îmbunătățirea sistemului de prevenire și de combatere a crimei organizate în general, precum și programele STOP și DAPHNE concepute în particular pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane în particular, precum și combaterea diverselor tipuri de violență.

Finanțările în cadrul acestor programe includ cercetarea privind infracțiunile sexuale, inclusiv prevenirea recidivei și evaluarea riscului de recidivă, dezvoltarea cooperării dintre actorii implicați și crearea unor rețele profesionale care să faciliteze cooperarea, schimbul de informații și transferul de know-how și a celor mai bune practici existente la nivelul UE, pregătire profesională, dezvoltarea unor baze de date pentru autoritățile competente cu privire la pornografia infantilă, centralizarea și administrarea datelor privind traficul de ființe umane și exploatarea sexuală a minorilor. Finanțarea unor astfel de inițiative contribuie, în primul rând, la dezvoltarea unei culturi comune de prevenire și combatere a traficului de ființe umane și facilitează procesul de apropiere a legislațiilor penale ale diferitelor state membre.

Pentru rile recunoscute ca fiind ri de origine și de tranzit, cum sunt, de exemplu, Belarus, Moldova, Rusia și Ucraina, sau rile din Balcani, s-au dezvoltat programe de asistență financiară ale UE, cum sunt programele TACIS și programele CARDS.

Cu privire la cooperarea în materie penală, prevăzut de Titlul VI al TUE, care aparține celui de-al treilea pilon, Consiliul a adoptat, în octombrie 2004 o Poziție Comună privind negocierile referitoare la proiectul de convenție menționat.

În ce privește Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva crimei organizate transnaționale și a Protocolului privind combaterea traficului de persoane, în special femeii și copiii, și traficul ilegal de imigranți pe cale terestră, aeriană sau maritimă, importanța acestora la nivelul UE este recunoscută, precum și faptul că instrumentele ONU constituie baza unei cooperări consolidate globale, care este reflectată de relațiile UE cu rile terestre.

În cadrul unei agende transatlantice, UE a cooperat cu SUA în combaterea traficului de femei, în special prin organizarea de campanii de informare, puse în aplicare de Organizația Mondială pentru Migrație în ri de origine pentru traficul de femei cum sunt Bulgaria, Polonia, Ungaria și Ucraina. Scopul

campaniilor de informare de acest tip este acela de a face cunoscute riscurile traficului, metodele folosite de traficanți, precum și de a asista potențialele victime și de a sprijini autoritățile competente în eforturile de îmbunătățire a capacității instituționale pentru a face acestui fenomen (Wyers, M. și Lap-Chew, L., 1997).

Mulțumiri

Mulțumesc pe această cale inițiatorilor și organizatorilor proiectului POSDRU/159/1.5/S/141699, proiect strategic ID 141699, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013” și tuturor autorilor menționați în referințe care au contribuit la conceperea acestei lucrări.

“Această lucrare a fost finanțată din contractul POSDRU/159/1.5/S/141699, proiect strategic ID 141699, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013”

REFERINȚE

1. Bejan, O., Butnaru, Gh., (2002), Traficul de ființe umane, Chișinău, Editura Pontos.
2. Conferința Europeană “Prevenirea și combaterea traficului de persoane-problemă globală a sec. XXI” septembrie 2002, Bruxelles.
3. Dobrinou, Vasile, Nistoreanu, Gheorghe, Pascu, Ilie, Molnar, Ioan, Lazăr, Valeric, Boroi, Alexandru, Drept penal. Partea Generală, (1996), București, Editura Atlas Lex.
4. Dongoroz, Vintil, Fodor, Iosif, Kahane, Siegfried, Oancea, Ion, Iliescu, Nicoleta, Bulai, Constantin, Stănoiu Rodica, Explicații Teoretice ale Codului penal român. Partea Generală, vol. I, (2003), București, Editura Academiei Române, Editura All Beck.
5. Gheorghe Mateu, Tiberiu Rudic și colaboratorii, Traficul de ființe umane: infractor, victimă, infracțiune, 2005, Iași, Asociația Alternative Sociale.
6. Theodoru, Grigore, Pleșu, T., Drept Procesual Penal, Partea Specială, vol. II, (1987), Iași, Universitatea “Al. I. Cuza”.
7. Wyers, M., Lap-Chew, L., (1997), Trafficking in Women Forced Labour and Slavery-Like Practices in Marriage Domestic Labour and Prostitution, Utrecht, STV.